

เปิดประชุมอาเซียนกัมพูชาท่ามกลางวิกฤตเมียนมา

บรรดารัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของประชาคมอาเซียน 17 ประเทศ (อาเซียน) เข้าร่วมประชุมวานนี้ (17 ก.พ.) ที่กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นประธานปีนี้ ท่ามกลางความขัดแย้งในอาเซียนเกี่ยวกับวิธีการฟื้นฟูเสถียรภาพในเมียนมาหลังเกิดรัฐประหารในปีที่แล้ว โดยตัวแทนของรัฐบาลทหารเมียนมาถูกห้ามไม่ให้เข้าร่วมประชุม

“ปรัก สุกน” รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ

ของกัมพูชา กล่าวว่า “แน่นอนว่าเราอาจมีมุมมองแตกต่างกันเป็นบางครั้งในบางประเด็น แต่มีกรอบคร่าวๆ ใหญ่บ้างที่ไม่ขัดแย้งกันเลย” ปรัก แสดงความเสียใจที่รัฐมนตรีอาเซียนไม่สามารถมาเข้าร่วมได้ทุกคน โดยบางประเทศไม่สามารถเดินทางมาได้และจะเข้าประชุมทางออนไลน์แทน เนื่องจากโควิด-19 ระบาดหนักในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ด้านสมเด็จจ้อกรมหาเสนาบดีเดโช ฮุนเซน นายกรัฐมนตรีกัมพูชาพยายามมีปฏิสัมพันธ์กับรัฐบาลทหารเมียนมาอีกครั้ง แต่สมาชิกอาเซียนอีกหลายประเทศไม่ต้องการให้รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศที่ได้รับแต่งตั้งจากรัฐบาลทหารเมียนมาประชุมในสัปดาห์นี้ หลังจากที่เลื่อนการประชุมอาเซียนมาแล้วในเดือนม.ค.

สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานว่า เมื่อวันพุธ (16 ก.พ.) สมเด็จฮุนเซน กล่าวถึงการตัดสินใจเยือนเมียนมาเพื่อเจรจากับรัฐบาลทหารเมื่อเดือนที่แล้ว โดยระบุว่าหากไม่มีความคืบหน้า ประเทศที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งอย่างเมียนมาจะไม่อาจมีสันติภาพได้เลยแม้ในอีก 5-10 ปีข้างหน้า สิงคโปร์, ฟิลิปปินส์, อินโดนีเซีย และมาเลเซียเรียกร้องให้กัมพูชาเชิญเจ้าหน้าที่จากรัฐบาลทหารเมียนมาเข้าร่วมประชุมจนกว่าเมียนมาจะทำตามสัญญาที่ให้ไว้เมื่อปีที่แล้วว่า จะสงบศึกในประเทศและอนุญาตให้อาเซียนได้ดำเนินการตามแผนสันติภาพตามที่ตกลงกันไว้

การเปิดประชุมรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศอาเซียนมีขึ้นหลังจากกระทรวงการต่างประเทศเมียนมา ออกแถลงการณ์เมื่อค่ำวันจันทร์ (14 ก.พ.) ว่าเมียนมาจะไม่ส่งใครเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนที่กัมพูชาในสัปดาห์นี้ หลังจากอาเซียนขอให้เมียนมาส่งผู้แทนที่ไม่ใช่ฝ่ายการเมืองมาเข้าร่วมแทน โดยอ้างว่าขาดความคืบหน้าในการปฏิบัติตามฉันทมติที่เห็นพ้องกันในที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนเมื่อกลางปีที่แล้ว ในการอำนวยความสะดวกแก่การเสวนากับฝ่ายค้านเมียนมาภายหลังรัฐประหาร

ทั้งนี้ วันนา หม่องละวิน ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีต่างประเทศหลังกองทัพยึดอำนาจเมื่อปีก่อนที่ขับไล่อำนาจที่มาจากพรรคเลือกตั้งขององซาน ซูจี การตัดสินใจจำกัดการมีส่วนร่วมของเมียนมา สะท้อนถึงความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการขาดความร่วมมือของเมียนมาในการดำเนินการตามมาตรการที่ตกลงร่วมกันโดยกลุ่มสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศเมื่อปีก่อน ที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยบรรเทาวิกฤติการณ์เมืองที่รุนแรงของประเทศหลังการรับประหารของกองทัพ

นอกจากนี้ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศที่กรุงพนมเปญครั้งนี้ มีรัฐมนตรีต่างประเทศจากประเทศสมาชิกมาแค่ 5 ประเทศคือรัฐมนตรีต่างประเทศจากอินโดนีเซีย สิงคโปร์ ลาว ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และ ลี้ม จ็อก ฮอย เลขาธิการอาเซียน รัฐมนตรีต่างประเทศของไทย และบรูไน ไม่ได้เข้าร่วมโดยให้เหตุผลเกี่ยวกับความวิตกกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งกลับมาวิกฤติในหลายประเทศ แต่ยืนยันเข้าร่วมหารือแบบออนไลน์แทน ส่วน บຸ່ຍ ຄໍຸ້ ເຊີນ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของเวียดนาม มีผลตรวจโควิด-19 เป็นบวก

นอกจากประเด็นเมียนมาแล้ว เว็บไซต์แซนแนลนิวส์เอเชีย ยังรายงานว่า เรตโนมาร์ชูดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย แถลงหลังการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนที่กรุงพนมเปญถึงการปฏิบัติตามกรอบข้อตกลงระบียงการเดินทางของอาเซียน (ATCAF) ที่เป็นไปอย่างล่าช้า โดย ATCAF สามารถทำได้ทั้งแบบทวิภาคี และข้อตกลงแบบครอบคลุมอินโดนีเซียจึงเร่งให้ทำ ATCAF ทั้งสองรูปแบบภายใต้ระเบียบการสาธารณสุขที่เข้มงวด

ทั้งนี้อาเซียนหารือเรื่อง ATCAF มาตั้งแต่ปี 2563 เปิดให้ประชาชนในอาเซียนเดินทางไปมาหาสู่กันอย่างเสรีช่วงโควิด-19 ระบาด ซึ่งจนถึงขณะนี้อินโดนีเซียเปิดนอกราชทูตในบาหลี และอ่าวลากอยในบินตันให้นักท่องเที่ยวจากสิงคโปร์ที่ฉีดวัคซีนแล้วมาเยือนได้โดยไม่ต้องกักตัวตั้งแต่ปลายเดือน ม.ค. เมื่อวันพุธ (16 ก.พ.) ที่ผ่านมา สิงคโปร์ประกาศข้อตกลงเดินทางไม่ต้องกักตัว (VTL) สำหรับการเดินทางทางทะเลจากบาหลีและบินตันในอินโดนีเซียตั้งแต่วันที่ 25 ก.พ.นี้

ที่มา : หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ